

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/581/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2514203976
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2514203976.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľky: Mgr. W. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. U. XXX/XX, B., proti odporcovi: I. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. U. XXX/XX, B., t.č. Q. XXX, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany zo dňa 09. júna 2014, č. k. 4C/108/2014-18, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa mení tak, že návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia **z a m i e t a**.

Navrhovateľka je povinná zaplatiť odporcovi náhradu trov konania vo výške 33,- eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zdržať sa vstupu do 3-izbového bytu č. XX vo vchode č. XX na X.posch. bytového domu súp. č. XXX vo B., postaveného na pozemku parc. č. XXXX/X zapísaného na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Piešťany, odborom katastra nehnuteľnosti, kde býva navrhovateľka a ich spoločné deti a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej a zároveň súd uložil navrhovateľke v lehote 30 dní od doručenia tohto predbežného opatrenia podať návrh na začatie konania vo veci samej. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 74 ods. 1,2, § 75 ods. 1,2,8, § 76 ods. 1 písm. g), § 76 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku a vecne stotožnením sa so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Súd vychádzal z obsahu návrhu, v ktorom navrhovateľka uviedla, že jej manželstvo s odporcom bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Piešťany zo dňa 17.01.2013 a návrh podala z dôvodu obavy pred násilím odporcu, ktorému bola spolu s deťmi zo strany odporcu doposiaľ vystavená, ako aj o dočasnú úpravu práv a povinností, keďže sa voči správaniu odporcu nemá ako brániť. Odporca sa podľa navrhovateľkou uvedených tvrdení má dopúšťať na nej a na spoločných deťoch opakujúceho fyzického a psychického násillia, pričom svojim správaním odporca spôsobuje navrhovateľke a jej deťom najmä psychické utrpenie. Navrhovateľka ďalej uviedla, že po rozvode zostali spoločne užívať byt, ktorý majú spolu s odporcom v bezpodielovom spoluvlastníctve a v tomto období sa odporcova agresivita, vulgarizmus a nevyrovnanosť osobnosti vystupňovali do neznesiteľnej miery, o čom svedčia aj trestné oznámenia podané na OO PZ vo Vrbovom, pričom tieto podania boli odstúpené Okresnému úradu Piešťany, odboru všeobecnej vnútornej správy pod č. k. 2013/561, 2013/360, 2013/190, 2013/217 a posledné trestné oznámenie podala navrhovateľka na odporcu na OO PZ vo Vrbovom dňa 17.05.2014, ktoré je evidované pod č. ORPZ-RR-OPP10-120/2014-P. Navrhovateľka uviedla, že v tomto období odporca denne požíval alkohol a dal si záležať na tom, aby bola spolu s deťmi v ostražitosti a nepokoji, nesmierne vulgárne a oplzlo im nadával. V noci ich budil s tým, že nadával navrhovateľke, náročky otváral okná, balkón a dvere na byte, aby všetci ľudia počúvali tie oplzlosti a urážky. Navrhovateľka ďalej uviedla, že dňa 27.06.2013 sa od dcéry dozvedela, že odporca dal bezdôvodne odpojiť prívod elektrickej energie do ich bytu, pričom o uvedenej skutočnosti správania sa odporcu informovala nadriadeného odporcu PhDr. H. S., po ktorého dohovore sa zrejme odporca rozhodol spoločnú domácnosť opustiť.

Aj napriek tomu, že odporca opustil spoločnú domácnosť s obľubou navštevoval spoločný byt v čase ich neprítomnosti a počas týchto návštev záhadne mizli veci, pričom odporca po sebe zanechal v byte neporiadok. Odporca sa nespoluodieľa na prevádzke a údržbe bytu, pričom od januára 2014 neprispieva žiadnou finančnou čiastkou na náklady predmetného bytu.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie odporca, v ktorom uviedol, že považuje rozhodnutie súdu za nesprávne, keď považuje návrh navrhovateľky za nedôvodný a žiada, aby odvolací súd predmetné uznesenie súdu zmenil a umožnil mu vstup do predmetného bytu. Uviedol, že návrh navrhovateľky sa v plnom rozsahu zakladá na výmysloch a nepravde a poukázal na skutočnosť, že navrhovateľka počas rozvodového konania ani raz neoznámila na políciu, že by sa vo vzťahu k nej neslušne správal resp., že by jej nadával a páchal na nej násilie, ale stalo sa tak až po rozhodnutí súdu o rozvode manželstva a toto jej konanie považuje za účelové. Uviedol, že navrhovateľku nikdy fyzicky nenapadol a ani ich deti, ktoré miluje. Odporca uviedol, že v auguste 2012 sa navrhovateľka spolu s deťmi dobrovoľne odsťahovala z ich spoločného bytu a išla bývať k svojim rodičom, ktorí taktiež bývajú vo B.. Naspäť sa vrátila s deťmi až po rozvode manželstva v marci 2013. Odvtedy začali vznikať medzi nimi nezhody a navrhovateľka mu začala vulgárne a oplzlo nadávať aj pred deťmi, strkala doňho, oplŕovala ho, chcela ho vyprovokovať, aby ju udrel a aby mohla utekať na políciu. Bola veľmi agresívna až nepríčetná. Odporca poprel, že by boli pravdivé tvrdenia navrhovateľky o tom, že požíva alkoholické nápoje vo väčšom rozsahu a teda, že je alkoholikom a uviedol, že alkoholické nápoje požíva len príležitostne na rodinných oslavách. Uviedol, že je policajtom 24 rokov a nikdy nemal problém s požívaním alkoholických nápojov. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že aj navrhovateľka v samotnom návrhu na rozvod manželstva neuvádzala ako dôvod rozpadu manželstva jeho požívanie alkoholických nápojov, ale ako dôvod rozvodu manželstva uviedla narušený vzťah s tým, že nemajú spoločné názory. Ďalej z tohto návrhu vyplýva, že mám kladný vzťah k deťom a preto som oprávnený sa s nimi stýkať. Z uvedeného je tak zrejmé, že jej tvrdenia podané v tomto návrhu sa nezakladajú na pravde a sú účelovo vymyslené. Poukázal na skutočnosť, že navrhovateľka podala naňho trestné oznámenia 2 x v mesiaci marec 2013, 1 x v mesiaci apríl 2013 a potom až v máji 2014, avšak počas celého tohto obdobia bolo všetko v poriadku, stretával sa s deťmi, bral si ich a kupoval im veci. Uviedol, že navrhovateľka nahovára deti proti nemu a núti ich svedčiť pod nátlakom na políciu a podľa jeho názoru ide o to, aby jej ostal celý byt a nechce sa majetkovo vyporiadať a vyplatiť ho. Ďalej odporca uviedol, že na základe jeho odchodu z bytu odhlásil platby za elektrickú energiu, ktorú platil počas doby, pokiaľ sa navrhovateľka spolu s deťmi nevrátila do predmetného bytu. Byt neužíva od mája 2013 a túto skutočnosť navrhovateľke v predstihu viackrát oznámil. Elektrickú energiu odpojili až 27.06.2014 a preto je toho názoru, že navrhovateľka mala dosť času, aby tieto skutočnosti riešila, avšak nechala ich tak a došlo k odpojeniu elektrickej energie.

K odvolaniu odporcu zaslala písomné vyjadrenie navrhovateľka, v ktorom uviedla, že odvolanie považuje za neopodstatnené z toho dôvodu, že odporca vo svojom odvolaní nepoukazuje na žiadne konkrétne skutky a dôkazy, ktoré by dokazovali jeho skutočný dobrý úmysel s rodinou.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie, prejednal postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu je dôvodné a preto je potrebné uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť.

Predmetom konania je nariadenie / nenariadenie predbežného opatrenia.

Podľa ust. § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

V zmysle ust. § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p. predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi, aby nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba blízka, alebo osoba, ktorá je v jeho starostlivosti alebo vo výchove, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násillia.

Podľa ust. § 116 Občianskeho zákonníka blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne počítavala ako vlastnú ujmu.

Ust. § 127 ods. 5 Trestného zákona definuje okruh blízkych osôb širšie a na účely trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona (i iných) sa považuje za osobu blízku okrem iných i bývalý manžel.

Jedným zo zabezpečovacích prostriedkov v občianskom súdnom konaní je inštitút predbežného opatrenia. Inštitút predbežného opatrenia slúži dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov konania a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo by pre krátkosť času na jeho vydanie ani nebolo dobre možné. Je však nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia a to buď potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo existencia reálnej obavy, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený, ďalej splnenie podmienky, že predbežným opatrením sa nesmie vytvoriť nenávratný nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch medzi účastníkmi, ani že v dôsledku predbežného opatrenia nevznikne neprimeraná ujma účastníkov, teda, že ujma odporcovi nesmie byť neprimeraná výhodou, ktorú nariadením predbežného opatrenia získa navrhovateľ. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečie bezprostredne hroziacej ujmy.

Navrhovateľka podaným návrhom sleduje dočasnú úpravu pomerov účastníkov. Na nej spočíva dôkazné bremeno aspoň osvedčiť nárok, ktorému sa má poskytnúť predbežným opatrením súdna ochrana, čo v danom prípade predstavuje osobnú integritu, tiež potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov osvedčením nebezpečenstva bezprostrednej hroziacej reálnej ujmy, ako i dôvodné podozrenie odporcu z násillia voči jej osobe v zmysle § 76 ods.1 písm. g) O.s.p.

Pri nariadovaní predbežného opatrenia podľa ust. § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p. musí mať súd za preukázané odôvodnené podozrenie z násillia. Vzhľadom na to, že predbežné opatrenie tohto obsahu možno nariadiť len na návrh, dôkazné bremeno spočíva na navrhovateľovi. Navrhovateľ musí preukázať existenciu odôvodneného podozrenia z násillia a to predloženými relevantnými a hodnovernými tvrdeniami a dôkazmi deklaráujúcimi, že telesná a duševná stránka nesú stopy psychického alebo fyzického násillia. Z praktického pohľadu najtypickejšími dôkazmi sú v takýchto prípadoch lekárske správy, trestné oznámenia a pod.

Násillie je možné definovať ako akýkoľvek akt alebo zanedbanie, ktoré negatívne ovplyvňuje život, fyzickú alebo psychickú integritu alebo slobodu osoby alebo závažne poškodzuje rozvoj jej osobnosti. Násillie môže mať rôzne formy, môže byť napríklad fyzické, verbálne, sociálne, ekonomické, sexualizované, psychické i emocionálne.

Z rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva stotožnenie sa so skutkovými a právnymi závermi uvedenými v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Z obsahu spisu vyplýva, že manželstvo účastníkov konania bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Piešťany zo dňa 17. januára 2013 č. k. 10P/136/2012-57, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.02.2013. Z návrhu navrhovateľky na rozvod manželstva zo dňa 18.09.2011 vyplýva, že manželstvo bolo uzavreté po 3 ročnej známosti a bolo harmonické až do roku 1998 od kedy začalo prichádzať k vážnym nezhodám. Drobné problémy prerástli do diametrálnych odlišností v názoroch, ktoré pretrvávajú, s tým, že komunikácia medzi nimi je obmedzená na minimum, v byte sa iba obchádzajú a spávajú v oddelených miestnostiach. Nejedná sa o hádku alebo o nedorozumenie. Ďalej vo svojom návrhu na rozvod navrhovateľka uviedla, že tento stav trvá od roku 2010, keď každý z nich si žije svoj vlastný život a preto nemá záujem na zotrvaní v manželskom zväzku. Odporca má kladný vzťah k deťom a preto návrh na úpravu styku detí s odporcom ponechá na úvahu súdu, ona však žiadne prekážky v styku s deťmi nad stanovený rámec klásť nebude, pokiaľ bude všetko

prebiehať ako doposiaľ. V závere svojho návrhu konštatuje, že návrh na rozvod manželstva podala po zrelej úvahe v snahe požiadať súd o rozvod manželstva kultivovanou formou medzi rozumnými osobami. Z potvrdení Obvodného oddelenia PZ Vrbové zo dňa 11.04.2013, 16.03.2013, 17.03.2013 vyplýva, že navrhovateľke bolo týmto oznámené, že vec týkajúca sa priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, ktoré boli oznámené na OO PZ Vrbové dňa 11.04.2013, 10.03.2013, 18.02.2013 boli predložené na Obvodný úrad Piešťany na ďalšie konanie. Z potvrdenia OO PZ Vrbové zo dňa 17.05.2014 č. k. ORPZ-TT-OPP10-120/2014-P vyplýva, že navrhovateľka vykonala ústne trestné oznámenie týkajúce sa priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktoré je na OO PZ Vrbové evidované pod vyššie uvedeným číslom. Z čiastočného výpisu LV č. XXXX okres V., Obec B. kat. úz. B. vyplýva, že účastníci konania sú vedení ako vlastníci bytu č. XX nachádzajúceho sa na X.posch. č. XX v spoluvlastníckom podiele 1/1 na základe zmluvy o prevode vlastníctva bytu účinnej 01.12.2010 - 26/2011 evidovanej pod č. V 2789/2010.

Odvolačný súd nezistil potrebu dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov navrhovaný predbežným opatrením, nakoľko v danom prípade neboli splnené podmienky pre jeho nariadenie. Navrhovateľka neosvedčila splnenie základných skutočností o tom, že nárok vo veci je dôvodný a že existuje nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy nevykonaním súdneho rozhodnutia. Navrhovateľka ničím nepreukázala odôvodnené podozrenie odporcu z násilia vo vzťahu k osobe, ktorá býva v byte, do ktorého žiadala uložiť odporcovi zákaz vstupovať. Je nesporné, že dôkazné bremeno zaťažuje navrhovateľku. Neobstoja iba tvrdenia navrhovateľky o situácii v byte, pretože tieto tvrdenia je potrebné aj preukázať napr. trestnými oznámeniami, lekáorskými správami a prípadne ďalšími listinnými dôkazmi.

Ako už bolo uvedené vyššie, na navrhovateľke spočívalo dôkazné bremeno preukázať naplnenie všetkých podmienok pre nariadenie požadovaného predbežného opatrenia a v rámci toho i skutočnosť, že odporca je vo vzťahu k nej resp. k deťom dôvodne podozrivý z násilia. Posúdiac všetky v tomto štádiu konania dostupné dôkazy a to tak jednotlivo ako vo vzájomných súvislostiach, odvolací súd musel uzavrieť, že navrhovateľka v tomto smere neunesla svoje dôkazné bremeno, keď pre potreby nariadenia predbežného opatrenia aspoň neosvedčila naplnenie podmienky podľa § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p.. Navrhovateľka odôvodnila svoj návrh tým, že odporca sa vo vzťahu k nej ako aj k ich deťom správa agresívne, vulgárne im nadáva a týmto správaním spôsobuje najmä psychické utrpenie. Ako dôkaz tohto násilného správania sa odporcu predložila vyrozumienie o predložení spisového materiálu zo strany OO PZ Vrbové Obvodnému úradu Piešťany ako aj z jej strany podané trestné oznámenie zo dňa 17.05.2014 na OO PZ Vrbové týkajúce sa priestupku proti občianskemu spolunažívaniu. Odvolací súd však konštatuje, že z týchto predložených listinných dokladov vôbec nevyplýva, k akému príp. násilnému správaniu zo strany odporcu vo vzťahu k navrhovateľke resp. k ich deťom došlo, pretože nie je tam žiaden popis skutkového stavu a v danom prípade súd môže vychádzať len z tvrdení navrhovateľky, ktoré uvádza vo svojom návrhu. Odporca vo svojom odvolaní však tieto tvrdenia navrhovateľky popiera a uvádza, že sa nezakladajú na pravde a v prípade ak aj navrhovateľka podala tieto oznámenia, týkajúce sa priestupku proti občianskemu spolunažívaniu ide o vykonštruované konanie zo strany navrhovateľky, ktoré je podopreté aj krivou svedeckou výpoveďou jej rodičov. Ďalej odvolací súd musí poukázať aj na skutočnosť, že zo samotného návrhu navrhovateľky na rozvod manželstva podaný na Okresný súd Piešťany dňa 24.09.2012 vôbec nevyplýva, že by sa navrhovateľka sťažovala na násilné správanie sa odporcu, na jeho agresivitu a požívanie alkoholických nápojov ako to uvádza v tomto návrhu, ba práve naopak, odporcu opisuje ako rodiča - otca, ktorý sa venuje svojim deťom a ktorý má s nimi dobrý vzťah. Na základe uvedeného, tak odvolací súd musí konštatovať, že zo strany navrhovateľky neboli súdu predložené také dôkazy, ktoré by preukazovali existenciu násilného správania sa odporcu vo vzťahu k nej, prípadne k ich deťom a preto navrhovateľka neosvedčila naplnenie základnej zákonnej podmienky vyžadovanej citovaným ust. § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p. a to dôvodného podozrenia odporcu z násilia, preto nebolo tak možné jej návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovieť.

Predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. Aby súd mohol vyhovieť návrhu navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia musí osvedčiť základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana ako i osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, čo však navrhovateľka nijakým spôsobom neosvedčila.

Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľka neosvedčila reálnu hrozbu dospel odvolací súd k záveru, že nie je splnený predpoklad pre nariadenia predbežného opatrenia.

V závere odvolací súd podotýka, že pokiaľ má navrhovateľka vážnu obavu, že v prípade zrušenia nariadeného predbežného opatrenia by sa odporca začal voči nej, resp. voči deťom násilne správať, je v jej záujme, aby každé takéto konanie starostlivo dokumentovala, či už za účasti polície alebo inými vhodnými prostriedkami tak, aby bolo prípadné ďalšie rozhodovanie súdu vedúce k preventívnemu obmedzeniu odporcu vo vstupe do obydlija navrhovateľky doložené relevantnými dôkazmi.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

V prejednávanom prípade súd prvého stupňa o trovách konania účastníkov nerozhodol, pretože návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel a v takom prípade v zmysle ust. § 145 O.s.p. by bolo o trovách konania úspešných účastníkov rozhodnuté v rozhodnutí vo veci samej.

V dôsledku zmeny napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolacím súdom a zamietnutím návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zanikol aj predpoklad, že by si účastníci trovy predbežného opatrenia mohli pôvodne v predpokladanom konaní uplatniť. Tým sa stalo dôvodným rozhodnúť o trovách konania v tomto konaní úspešného odporcu.

Z týchto dôvodov o náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a v odvolacom konaní úspešnému odporcovi priznal náhradu trov konania titulom trov súdneho poplatku za podané odvolanie vo výške 33, - eur.

Senát krajského súdu uvedené uznesenie prijal pomerom hlasov 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.